

S I S T E R U N D E .

tirsdag, 17. okt. 1944.

Er du forberedt?

Kampen tilspisser seg mere og mere her heime. Vi risikerer å være midt oppe i ildlinjen før vi vet ordet av det. Eisenhower har erklært at transporten langs norskekysten skal stanses. Norsk kystfart seiler nå på egen risiko. Av strategiske grunner må sjøtransporten stanses, det vil ikke lenger kunne taes hensyn. En dag kan spørsmålet om jernbanetransporten også bli aktuelt. Den tyske terroren øker. Gissler blir tatt og hensynsløse represalier gjennomført. Grini er overfylt, ialt er det nå over firetusen fanger der. Nye "Westfaltransporter" står for døren. Tyskerne stopper all potettransport med bil. De tar bilene og sender potetene til Tyskland. For å holde hungersnøden vekk er potetene iår viktigere for oss enn noen sinne.

Vi kan snart tvinges til å bruke vårt hemmelige våpen. Det vil bety at vi alle må innstille oss på å ta aktivt del i kampen. Er du forberedt på dett? Har du sikret deg matvarer for en kortere tid? Har du ditt utstyr i orden så du kan gå på skauen om det skulde trengs? Og først og fremst, er du moralsk forberedt? Er du klar til å følge en ordre og ofre alt, ja selvlivet om det kreves av deg?

Vær våken. Vis disiplin.

Ungarn.

Mandag formiddag oppfordret riksforstander Horthy de ungarske soldater til å nedlegge våpnene. Tysklands siste vasallstat ønsker å hoppe av "dødsvognen." En halv time etter Horthys opprop kom en ny stemme i radioen å oppfordret ungarene til fortsatt motstand. Men en ny ungarsk Quislingregjering vil neppe ha noen muligheter til å fortsette kampen mot riksforstanderens ønske.

Ungarn kom gjennom den rumanske kapitulasjon i en meget vanskelig stilling. Ungarene har engasjert seg langt mindre i Tysklands krig enn romanerne, og selv regjeringen Ztojay har bare ventet på et gunstig høve til å bytte side. Ungarens beliggenhet har imidlertid gjort det vanskelig å ta noe brudd med Tyskland før alliert hjelp var i sikte. Et virkelig opprør våget Horthyregimet ikke å ta fordi det med sikkerhet også vilde slå om til et almindelig sosialt opprør mot de herskende føydkretser. Istedet håpet de å komme i den situasjon at de kunne tilby de allierte en ungarsk allianse i likhet med romanerne i det øyeblikk de russiske trøpper sto ved grensen. Det er formodentlig dette som nå er skjedd. De herskende kretser i Ungarn har aldri vært tyskorientert, men på den annen side i sin politikk helt bestemt av bestrebelsene for å gjenopprette det gamle Ungarens grenser. En stund håpet de å seile på Tysklands framgang, senere på å konspirere med de allierte. Derimot kan de ikke tillate seg å presentere ungarene en fred som innebærer oppgivelse av alle landevinninger, ikke fordi det ungarske folket selv er så interessert i dette, men fordi "Revisjonismen" er ensbetydende med Horthyregimets eksistensberettigelse.

Men Ungarn får neppe noen lette fred, dertil er Ungarn for ille anskrevet i hovjet. Innenrikspolitisk har det ungarske føydalregimet vært svært nær i slekt med det russiske fra før forrige verdenskrig. Utenrikspolitisk har det med sin "revisjonspolitikk" vært en av verdens mest aggressive småstater. Som en ådselgribbe har Ungarn overfalt sine naboer når disse naboer var svake på grunn av konflikt med en av stormaktene. Til fordel for Ungarn taler bare det forhold at inntil Tyskland okkuperte landet, var jødeforfølgelser bannlyst, Ungarn var et av jødernes få fristeder i Europa. Strategisk betyr Ungarns frafall formodentlig lite. Tyskerne vil kunne etablere en forsvarslinje bak Donau der vanskelighetene for akselererte masseframstøt er store. Og tapet av den så te vasal i Europa betyr iallfall den fordel for tyskerne at de ikke lenger har noen våpenfeller som plutselig kan falle dem i ryggen.

Det tyske propagandamaskineri er allerede igang med stortrommen. Det gir en stygg misstanke om at dette frafall kan ha hatt en større politisk betydning. Europas kamp mot bolsjevismen er nå forandret til Europas oppmarsj mot Tyskland. Det er skjedd så fort at selv det sløve tyske folk formodentlig må ha merket forandringen.

18. januar Fra London mandag 18/10 kl. 18.30.

Fra alle Europas kanter meldes om nye slag mot Tyskland. I nord er den viktige havneby Petsamo erobret. I syd gjør Ungarn, tyskernes siste allierte i Europa, hva de kan for å forlate sin broder i nød. Fra vest meldes om ny framgang på alle avsnitt, samt at luftoffensiven har slått nye rekorder.

Ungarn. Admiral Horthy anmodet igår de allierte om fred. Situasjonen er ennå ikke klarlagt, men igår talte først admiral Horthy i den ungarske kringkasting og anmodet heren om å nedlegge våpnene. Umiddelbart doretter utstedte en av generalene en dagsordre til soldatene om å kjempe som tidligere. Like etterpå talte lederen for det ungarske nasistparti og meddelte at nasistene hadde overtatt ledelsen av landet, og at han selv var dets statsoverhode. Ungarerne ble oppfordret til å fortsette kampen ved Tysklands side. Tyske besetelsestropper er sendt fra Østerrike til Ungarn. Det meldes om at Himmler er fløyet til Budapest. Moskva har intet meldt om kampene i Ungarn på 3 døgn.

Østfronten. I en dagsordre igår kunngjorde Stalin at Petsamo var inntatt. Ned er tyskernes eneste retrettvei sjøveien avskåret. Russiske krigsskip deltok ved inntagelsen av Petsamo. En hel østerriksk bataljon er gått over til russerne på Fiskerhalvøya. Størsteparten av Transsylvania er på russernes hender. 50 nye steder er inntatt, deriblandt det viktige knutepunkt Deje. Russiske og jugoslaviske styrker kjemper seg fram fra hus til hus i Beograd. Tito melder at jugoslaviske styrker har inntatt Nish. Dermed er ennå en av tyskernes retrettruter fra Hellas og Syd-Balkan avskåret. Øst for byen har friskarene hatt framgang i Kroatia og Slovenia. På en dag er 13 tyske troppetog blitt avskåret, hvorved 1100 tyskere ble drept. Russiske marinefly har senket 2 troppeskip i Berenshavet. Memel, Libau og Tilsit er blitt bombet.

Hellas. Britiske og greske krigsskip har seilt inn på havnen i Pireus. Megara vest for Athen er inntatt av britiske fallskjermtropper. Øya Naxos er befrikket for tyske tropper.

Italia. 5. arme melder om fortsatt framgang på midtfronten. I Adriaavsnittet har 8. arme gått over Rigossa-kanalen og inntatt Gambettola. Også på veien mellom Rimini og Bologna meldes det om framgang.

Britiske fly. Rettet inatt et kraftig angrep mot Wilhelmshafen. Hamburg ble også angrepet, og mineutlegging ble foretatt. 11 fly gikk tapt. I de to døgn som gikk forut for dette, rettet allierte fly krigens hittil kraftigste angrep mot mål i Vest-Tyskland. 6 tonns bomber ble kastet mot Sortedammen i Ruhr. Det ble notert fulltreffere på anlegget som er hovedkilden for levering av vann og kraft til Ruhr. I et dobbelt angrep mot Duisburg ble det kastet ned 9500 tonn bomber. Köln, Düsseldorf, Berlin, Mannheim, Kassel, Braunschweig og Hannover ble også angrepet. 7500 britiske og amerikanske fly deltok i disse operasjoner, 69 av dem ble skutt ned.

Vestfronten. Mens nyhetene ble lest løp det inn melding fra Eisenhowers hovedkvarter om at amerikanerne kl. 16 i ettermiddag hadde lukket ringen rundt Aachen. Åpningen var før 500 meter. De allierte har hatt ny framgang i Scheldemunningen. Kontakt mellom troppene er opprettet ved Breskens. De allierte har kjempet seg fram 2 km. inn i landet, der 8000 tyskere er stengt inne. På nordsiden av Schelde har de inntatt Wonsdrecht ved hovedveien som tyskerne kunne bruke til å komme seg unda Beveland. Briterne har satt over Lek 12 km. vest for Arnhem. I Vogeserne har amerikanske og franske styrker slått tilbake kraftige tyske motangrep og inntatt 3 mindre byer. Amerikanske styrker trekker seg tilbake fra Driantfortet.

Det fjerne Østen. Amerikanske fly av super fortress-typen bombet på ny Formosa imorges. Det er det 5. angrep på Formosa på 5 døgn. Likeledes ble det rettet et kraftig angrep mot Kurilene nord for Japan.

Norge. Major Finson som i vår ble ansatt i en nyopprettet stilling som "sjefkontrollør" i rasjoneringspolitiet for å komme svartehandelen til livs, har nå i all stillhet fått en annen stilling i statsadministrasjonen. Svartehandelen blomstrer fortsatt, og noen etterfølgere er ikke kommet i sjefkontrollørstillingen og ventes heller ikke.